

Tulli

Valvontaosasto

Tulliylitarkastaja Anna Kallio

Eduskunnan sosiaali- ja terveystoimikunta

HE 131/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta**Lausunnon antaja**

Tulli/tulliylitarkastaja Anna Kallio, anna.kallio@tulli.fi

Lausunto

Tulli kiittää mahdollisuudesta täydentää aiemmin 11.11.2025 antamaamme lausuntoa sosiaali- ja terveystoimikunnalle.

Saatuamme useita kanteluita Suomen alkoholilain tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevista rajoituksista komissio käynnisti asiassa EU Pilot -tutinnan vuonna 2021. Vaikka julkaistut komission ja sosiaali- ja terveystoimistön välillä käytyihin neuvotteluihin liittyvät asiakirjat koskevat pääasiassa juuri tavaroiden vapaan liikkuvuuden rajoituksia Suomen alkoholilaissa, on asiakirjojen mukaan komissiolle kanneltu myös verovalvonnasta. Näin ollen Tulli haluaa täydentää aiemmin antamaansa lausuntoa verovalvontanäkökulmasta.

Esityksen tavoitteena on sallia mm. alkoholijuomien kotiinkuljetus ja selkiyttää etämyyntiä koskevaa sääntelyä. Tullin näkemyksen mukaan esitetty alkoholilain muutos tulee toteutuessaan lisäämään alkoholin rajat ylittävää verkkokauppaa, jossa vain pieni osa verovelvollisista huolehtii valmisteverotuslain menettelysäännösten noudattamisesta ja maksaa valmisteveroja Suomeen. Verojen välttämistä johtuva hintaetu tekee etämyynnistä kotimaiseen myyntiin verrattuna houkuttelevamman vaihtoehdon.

Etämyynnin kattavaan verovalvontaan liittyy paljon haasteita. Konkreettinen keino valvonnan parantamiseksi voisi olla säätää etämyyjille rekisteröintivelvoite, jolloin valvontaviranomaisella olisi tieto etämyyntiä Suomeen harjoittavista yrityksistä. Vastaavasti verovalvonnan vaikuttavuuden kannalta olisi merkityksellistä havaita ja siten kohdistaa viranomaistoimenpiteet nimenomaan niitä etämyyjiä kohtaan, jotka eivät ole rekisteröityneet Suomessa etämyyntiä harjoittavaksi yritykseksi. Alkoholien kuljettaville yrityksille taas olisi mahdollista säätää velvoite sanktion uhalla tarkistaa, että toimitettavassa alkoholierässä on valmisteverotuslaissa erikseen säädetty tunnistus, joka osoittaa, että valmisteverotuslain menettelysäännöksiä on noudatettu.

Jotta verovalvonta olisi tehokasta, se vaatii aiempaa enemmän henkilöresursseja Tullille ja Verohallinnolle sekä investointeja Tullin varastotoimintaan. Näin mahdollistettaisiin valmisteverotuslain mukaisen haltuunottoimenpiteen nykyistä laajamittaisempi käyttö verosaatavan turvaamiseksi. Kustannusvaikutuksiltaan lisäresursointi olisi kohtuullinen kompensoiva toimenpide nykyiseen ja erityisesti ennakoituun kasvavaan verovajeeseen nähden. Tullin ja Verohallinnon yhteisessä vuosien 2022-2023 aikana suorittamassa ulkomaisista verkkokaupoista Suomeen tilattujen alkoholijuomien

tehovalvonnassa haltuunotto osoittautui varsin tehokkaaksi toimenpiteeksi verosaatavien turvaamisessa. Pitämällä valmisteverotussäännösten vastaisesti – ja siten verottamattomat – Suomeen tuodut tuotteet viranomaisten hallussa (ns. veron pantti), kunnes tuotteista määrättävät verot on asianmukaisesti maksettu, olisi mahdollista puuttua valmisteverotuslainsäädännön vastaiseen toimintaan. Kattavilla haltuunotoilla pystyttäisiin paitsi huolehtimaan, ettei alkoholituotteita päädy tältä osin verottomina kulutukseen, mutta myös ennalta ehkäisevästi vähentämään kiinnostusta välttää valmisteverotusta, koska asianmukaisten valmisteverojen maksamisen jälkeen tuotteiden kokonaishinta lähenisi merkittävästi suomalaista hintatasoa.

Lopuksi Tulli ehdottaa, että viranomaisprosessin yksinkertaistamiseksi ja nopeuttamiseksi satunnaisesti verovelvollisten valmisteverotus tulisi siirtää Verohallinnolta Tullin tehtäväksi. Muutos vaatisi luonnollisesti lainsäädäntö- ja järjestelmämuutoksia, mutta suoraviivaistasi ja tehostaisi verovalvontaa ja verotusprosessia, kun kokonaisuus olisi yhden viranomaisen hallussa.

Jakelu Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta (sähköisesti stv@eduskunta.fi)

Tiedoksi Tullin valvontaosaston johtoryhmä

